

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udrag fra Herr Panthakaks Historie (DK)

Citation: Ewald, Johannes: "Herr Panthakaks Historie og Meeninger", i Ewald, Johannes: *Herr Panthakaks Historie og Meeninger*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 29. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald01dkval-shoot-idm140540297772672/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Herr Panthakaks Historie og Meeninger

den smukke Grund-Sætning, at det gode var umueligt og det onde uundgaaeligt paa Jorden –

Ligesom en gjerrigs Capital føder andre Capitaler af sig, som gjør ham gjerrigere endnu, saaledes maatte denne Fordom nødvendig blive Moder til mange Omstændigheder, der bestyrkede den. – Da Christian var udlært paa at finde Daarligheder overalt, saa kunde han naturlig nok ikke andet end finde, at de Skole-Bøger, som Herr Misocosmus lod ham lære saa mechanic, og i særdeleshed de latinske libri memoriales, Thesaurer Vestibuler og Anthologier var reent splittergalne – Han lod sig mærke dermed for sin Conrector, og denne svarede ham kort og got, at han var en Nar der ikke forstod det; og at disse Bøger, skjønt kun per Accidens, var indrettede fornuftige nok til at give hans Hukommelse saameget at bestille, at han i den Tid ikke kunde tænke, og folgelig ikke heller finde paa nye Daarligheder. – Han begyndte nu at lære dem for Alvor, og fandt efterhaanden meer og meer Smag i Sprogets i sær i de Ciceronianske Skjønheder, ligesom han fattede dem bedre – Han lod sig forstaae dermed, og man svarte ham, at han var en Dosmer, der langtfra ikke maatte bilde sig ind, at komme nogentid til at tale saa zirlig Latin, som Cicero; og at han og alle de var Narre der tragede derefter, da det var meer end nok naar man vidste saa meget af et dødt Sprog, som det Latinske, at man kunde forstaae det man læste, og høyt gjøre sig saa forstaaelig deri, som en Polack. – Han vovede, at spørge, hvorfor han da skulde lære saa mange Regler – – – Fordi han skulde lære dem, og fordi han kunde ikke komme frem i Verden, uden at være ligesaa naragtig, som alle hans Brødre. Dersom man ikke vidste, hvad Modsigelses Aand kan udrette, skulde man holde det for umueligt at en Conrector, hvis største, hvis eneste Styrke bestod i Sprogene, kunde domme saaledes. – Men de, som veed det vil just finde Grunden dertil i denne Styrke – Den snue Christian mærkede snart, at dersom Herr Misocosmus skulde rose nogen, saa var det de Latinske Authorer – Dette forforte ham til at ytre sig med sit Bifald – Og da fik han først at vide, at Sallustius var en affectert Nar i Preusisk Uniform, og Cicero en efter det Pariser Til-Snit, at Plinius var for fuld af Blomster, og Curtius af Sminke – Grækerne gik det ikke bedre – Da vor Christian efter nogle Aars Forløb begyndte at forstaae dem, var han Vidne til en Samtale, imellem, sin Lærere og Rector Geb-Recht om Homer og hans